Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2023/2820

18.12.2023.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/2820

(2023. gada 15. decembris),

ar ko nodrošina ārkārtas finansiālo atbalstu lauksaimniecības sektoriem, kurus skārušas dabas katastrofas Grieķijā un Slovēnijā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ([1]), un jo īpaši tās 221. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1465 ([2]) vairākām dalībvalstīm, arī Grieķijai un Slovēnijai, nodrošināja ārkārtas finansiālo atbalstu lauksaimniecības sektoriem, kurus skārušas īpašas problēmas, tai skaitā vairāki nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, kas ietekmēja lauksaimniecības produktu ražotāju ekonomisko dzīvotspēju. Pēc tam, kad minētā īstenošanas regula bija stājusies spēkā, Grieķija un Slovēnija pirms neilga laika piedzīvoja jaunas ārkārtējas dabas katastrofas, kas smagi ietekmēja lauksaimniecības produktu ražotāju ekonomisko dzīvotspēju.

(2) 2023. gada augustā un septembrī daži Grieķijas reģioni ir piedzīvojuši bezprecedenta apmēra meža ugunsgrēkus, pēc tam skarto teritoriju lauksaimniecības zeme bija cietusi no spēcīgiem plūdiem.

(3) Laikposmā no 2023. gada 3. līdz 4. augustam Slovēnijā tika reģistrēts ārkārtīgi liels nokrišņu daudzums un vētras, kas izraisīja zemes nogruvumus un plūdus, kuri ir negatīvi ietekmējuši ievērojamu daļu minētās dalībvalsts lauksaimniecības zemes.

(4) Lai gan ir pazīmes, ka līdzīgi notikumi notiek tāpēc, ka ir kopumā pieauguši ar klimata pārmaiņām saistītie riski lauksaimniecībai, šo notikumu intensitāte Grieķijā un Slovēnijā bijusi ārpus normas.

(5) Ievērojamais kaitējums, ko minētie notikumi nodarījuši lauksaimniecības produktu ražotājiem, un no tā izrietošais ienākumu zaudējums Grieķijā un Slovēnijā skartajiem lauksaimniekiem apdraud lauku saimniecību ekonomisko dzīvotspēju.

(6) Lai novērstu īpašu problēmu ietekmi uz lauksaimniecības produktu ražotājiem, Grieķija un Slovēnija saņēma atbalstu saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2023/1465. Tomēr šis atbalsts nav pietiekams, ņemot vērā to zaudējumu apmēru un smagumu, kurus ražotājiem nodarījuši 2023. gada vasarā notikušie ārkārtējie meteoroloģiskie apstākļi. Lai palīdzētu risināt šo apstākļu radītās īpašas problēmas, būtu jāpieņem jauns ārkārtas pasākums.

([1]) OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2023/1465 (2023. gada 14. jūlijs), ar ko nodrošina ārkārtas finansiālo atbalstu lauksaimniecības sektoriem, kurus skārušas īpašas problēmas, kas ietekmē lauksaimniecības produktu ražotāju ekonomisko dzīvotspēju (OV L 180, 17.7.2023., 21. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Minētās grūtības ir īpaša problēma Regulas (ES) Nr. 1308/2013 221. panta nozīmē un nav viegli atrisināma ar pasākumiem, ko veic saskaņā ar minētās regulas 219. vai 220. pantu. Situācija nav īpaši saistīta ar kādu noteiktu un vienreizēju tirgus iztraucējumu vai ar konkrētiem šāda tirgus iztraucējuma draudiem. Tā nav arī saistīta ar dzīvnieku slimību izplatības apkarošanas pasākumiem vai ar patērētāju uzticības zaudēšanu sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselības risku dēļ.

(8) Grieķijai un Slovēnijai pieejamā summa būtu jānosaka, ņemot vērā Grieķijas un Slovēnijas attiecīgo īpatsvaru Savienības lauksaimniecības nozarē un pamatojoties uz tiešo maksājumu neto maksimālo apjomu, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115 ([3]) V pielikumā, kā arī ņemot vērā neseno laikapstākļu ietekmi šajās dalībvalstīs.

(9) Grieķijai un Slovēnijai atbalsts būtu jāsadala, izmantojot visiedarbīgākos kanālus, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kuros ņemts vērā attiecīgo lauksaimnieku grūtību un ekonomisko zaudējumu apmērs. Tām būtu jānodrošina, ka lauksaimnieki ir atbalsta galīgie labuma guvēji, un jāizvairās no jebkādiem tirgus vai konkurences izkropļojumiem.

(10) Summas, kas piešķirtas Grieķijai un Slovēnijai, tikai daļēji risinātu ekonomiskās grūtības, ar kurām saskaras lauksaimnieki, tāpēc šīm dalībvalstīm būtu jāļauj piešķirt papildu valsts atbalstu ražotājiem saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem nosacījumiem un termiņiem.

(11) Lai Grieķijai un Slovēnijai dotu rīcības brīvību atbalstu sadalīt, ņemot vērā attiecīgo lauksaimnieku apstākļus, būtu jāļauj šīm dalībvalstīm to kumulēt ar citu atbalstu, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, izvairoties no pārmērīgas kompensācijas lauksaimniekiem.

(12) Lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, Grieķijai un Slovēnijai būtu jāņem vērā atbalsts, kas piešķirts saskaņā ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām, kas paredzētas reaģēšanai uz attiecīgajiem ekonomiskajiem zaudējumiem.

(13) Budžeta apsvērumu dēļ izdevumi, kas Grieķijai un Slovēnijai radušies šā ārkārtas pasākuma ietvaros, Savienībai būtu jāfinansē tikai tad, ja šādi izdevumi veikti līdz noteiktai attiecināmības dienai. Tāpēc šim ārkārtas pasākumam paredzētais atbalsts būtu jāizmaksā līdz 2024. gada 31. maijam.

(14) Lai Savienība varētu uzraudzīt ar šo regulu ieviestā pasākuma efektivitāti, Grieķijai un Slovēnijai būtu jāpaziņo Komisijai detalizēta informācija par šīs regulas īstenošanu.

(15) Lai nodrošinātu to, ka lauksaimnieki saņem atbalstu iespējami drīz, būtu jādod Grieķijai un Slovēnijai iespēja īstenot šo regulu nekavējoties. Tāpēc šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

(16) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

1. Lai nodrošinātu ārkārtas atbalstu lauksaimniekiem, ievērojot šajā regulā izklāstītos nosacījumus, Grieķijai ir pieejams Savienības atbalsts ar kopējo summu 43 082 500 EUR, un Slovēnijai ir pieejams Savienības atbalsts ar kopējo summu 8 585 500 EUR.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Grieķija un Slovēnija 1. punktā minētās summas izmanto pasākumiem, kuru mērķis ir visvairāk skartajiem lauksaimniekiem kompensēt ekonomiskos zaudējumus, kas ietekmē viņu dzīvotspēju.

3. Pasākumus veic, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kuros ņemti vērā ekonomiskie zaudējumi, kas radušies skartajiem lauksaimniekiem, un kuri nodrošina, ka attiecīgie maksājumi nerada tirgus vai konkurences traucējumus.

4. Grieķija un Slovēnija nodrošina, ka gadījumā, ja lauksaimnieki nav Savienības atbalsta maksājumu tiešie labuma guvēji, Savienības atbalsta ekonomiskais ieguvums tiek tiem pilnībā novirzīts.

5. Tiesības pretendēt uz Savienības atbalstu par 1. punktā minētajiem Grieķijas un Slovēnijas izdevumiem saistībā ar maksājumiem par 2. punktā minētajiem pasākumiem ir tikai tad, ja šie maksājumi veikti līdz 2024. gada 31. maijam.

6. Pasākumus, kas veikti saskaņā ar šo regulu, drīkst kumulēt ar citu atbalstu, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai.

7. Grieķija un Slovēnija var piešķirt papildu valsts atbalstu pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 2. punktu, nepārsniedzot 200 % no attiecīgajām summām, kuras noteiktas 1. punktā, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, ar noteikumu, ka izrietošie maksājumi nerada tirgus vai konkurences izkropļojumus vai pārmērīgu kompensāciju.

8. Lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, kad Grieķija un Slovēnija piešķir atbalstu saskaņā ar šo pantu, tās ņem vērā atbalstu, kas saskaņā ar citiem valsts vai Savienības atbalsta instrumentiem vai privātām shēmām piešķirts, lai reaģētu uz attiecīgajiem ekonomiskajiem zaudējumiem.

2. pants

1. Grieķija un Slovēnija nekavējoties un ne vēlāk kā 2024. gada 29. februārī Komisijai paziņo šādu informāciju par pasākumiem, kas īstenoti saskaņā ar 1. pantu:

a) veicamo pasākumu aprakstu;

b) kritērijus, kas izmantoti, lai noteiktu atbalsta piešķiršanas metodes, un pamatojumu atbalsta sadalei starp lauksaimniekiem;

c) to pasākumu paredzēto ietekmi, kuru mērķis ir lauksaimniekiem kompensēt ekonomiskos zaudējumus;

d) darbības, kas veiktas, lai pārbaudītu, vai cerētā pasākumu ietekme ir panākta;

e) darbības, kas veiktas, lai novērstu konkurences traucējumus un izvairītos no pārmērīgas kompensācijas;

f) prognozi par Savienības izdevumu maksājumiem, iedalot tos pa mēnešiem līdz 2024. gada 31. maijam;

g) saskaņā ar 1. panta 7. punktu piešķirtā papildu atbalsta lielumu;

h) darbības, kas veiktas, lai kontrolētu lauksaimnieku tiesības pretendēt uz atbalstu un aizsargātu Savienības finanšu intereses.

2. Ne vēlāk kā 2024. gada 15. oktobrī Grieķija un Slovēnija Komisijai paziņo kopējās summas, kas izmaksātas par katru pasākumu (attiecīgā gadījumā tās iedalot Savienības atbalsta summās un papildu valsts atbalsta summās), labuma guvēju skaitu un veidu un pasākuma iedarbīguma novērtējumu.

3. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 15. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN